

Ziņojumā veiktie labojumi, pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja izvērtējumu Nr. 5-01/158/2023 (13.02.2023.)

Izvērtējuma punkts	Komentāri, veiktie precizējumi vai papildinājumi
<p>1.1. Birojs konstatē, ka rūpnieciskās darbības (tajā skaitā derīgā izraktena ieguves tehnikas, apstrādes un pārstrādes iekārtu) trokšņa avotu novērtēšanai nav izmantota Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “<i>Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība</i>” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16) 1. pielikuma 6.1. punktā noteiktā metode, bet gan standartā LVS ISO 9613-2:2004 “<i>Akustika – Skaņas vājinājums, tai izplatoties ārējā vidē</i>” norādītā metode, kas rūpnieciskas darbības trokšņa avotu novērtējumam vairs nav izmantojama kopš 2019. gada 10. jūlija, kad stājās spēkā Ministru kabineta 2019. gada 2. jūlija noteikumi Nr. 294 “<i>Grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība</i>”, ar kuriem karjera tehnikas radītā trokšņa novērtēšanai un citu rūpniecisko avotu novērtēšanai izmantojamā (pieļaujamā) metode tika mainīta, iekļaujot nosacījumu par Eiropas Savienībā vienoto vides trokšņa novērtēšanas metožu (<i>CNOSSOS-EU</i>) lietojumu attiecīgiem vides trokšņa avotu veidiem. Ņemot vērā, ka trokšņa novērtējums ir būtiska Ziņojuma sastāvdaļa, norādīto neatbilstību jānovērš un vērtējums jāiesniedz atkārtoti.</p>	<p>Veikta trokšņa modeļa atkārtota modelācija visiem scenārijiem, izmantojot <i>CNOSSOS-EU</i> aprēķinu metodi. Atbilstoši modelācijas rezultātiem koriģētas visas ziņojuma trokšņa sadaļas, kartes un tabulas.</p>
<p>1.2. Saistībā ar gaisa/ trokšņa summārā piesārņojuma izvērtējumu (attiecībā uz kurām atradnēm ietekme vērtējama) precizēšanu skatīt 1. pielikumā pievienoto informāciju.</p>	<p>Norādītā informācija izmantota atkārtotā trokšņa izvērtējuma veikšanā.</p>
<p>2.1. Aktualizētajā Ziņojumā ietvert novērtējumu, kas ietver vērtējumu par radīto ietekmi, veicot dīķa ierīkošanu atradnes “<i>Krūtes Strazdi</i>” teritorijā (piemēram, ietvert informāciju par ietekmētās/ skartās zonas platību, ieguves dziļumu u.c.).</p>	<p>Skat. zemāk atbildes uz 2.4. jautājumu.</p>
<p>2.2. Dienesta 04.08.2022. ziņojumā par pārbaudes rezultātiem Nr. 098-20/2022 par dabā konstatēto norādīts, ka īpašuma “<i>Krūtes Strazdi</i>” un daļēji atradnes “<i>Krūtes Strazdi</i>” teritorijā</p>	<p>Sniedzam aktuālo informāciju attiecībā uz dīķi. Dīķa ierīkošanai savulaik tika saņemta dabas resursu lietošanas atļauja un arī būvniecības lieta BIS („Dīķis” Grobiņas novada, Bārtas pagasta, zemes īpašumā</p>

ir ierīkots dīķis ~ 3 072 m² platībā un veikta zemesdzīšanas noņemšana ~ 6 210 m² platībā laukumā blakus dīķim (rakšanas dziļums laukumā, kas atrodas blakus dīķim svārstās no 0,5 – 3,4 m).

”Krūtes Strazdi”, kadastra nr. 6444 003 0163, Nr. BIS-BL-233824-1024), iecere tika akceptēta 08.06.2020., būves pieņemšana ekspluatācijā notika 12.01.2024.

Vēršam uzmanību, ka šobrīd ir sagatavots projekts dīķa demontāžai. Plānota esošā dīķa demontāža, aizberot dīķa daļu, kas atrodas ārpus atradnes limita laukuma.

Saskaņā ar dīķa demontāžas projektu, atradnes teritoriju ar zemes darbiem nav plānots skart, bet tiks veikta dīķa aizbēršana daļā, kas atrodas ārpus atradnes teritorijas, lai atlikušo dīķa daļu, kas paliks neskartā, būtu iespējams apvienot ar plānoto ūdenstilpi derīgā materiāla izstrādes rezultātā, veidojot viendabīgu un ainavisku izskati īpašuma teritorijā pēc rekultivācijas. Turpmākie zemes darbi atradnes teritorijā plānoti tikai pēc Valsts Vides dienesta saskaņotā derīgo izrakteņu ieguves projekta.

Pēc VSIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" meliorācijas kadastra informācijas, esošais dīķis nav reģistrēts meliorācijas kadastrā, dīķa aizbēršanai paredzētajā zemes nogabalā atrodas koplietošanas drenu sistēmas drenu zara augšgals. Līdz ar to paredzams, ka dīķa aizbēršana neatstās ietekmi uz blakus esošajām drenu sistēmām. Atbilstoši sagatavotajam dīķa demontāžas projektam, dīķa kopējā platība ir 8300m², aizberamās dīķa daļas platība ir 3670m² un tilpums ir 7300m³. Aizberamās grunts apjomam jāņem vērā izvēlētais grunts blietēšana, kā arī grunts nosēšanās, kā rezultātā aizberamais grunts apjoms būs lielāks par aizberamas dīķa daļas tilpumu. Atbilstoši dīķa demontāžas projektā norādītajam, aizberot dīķi, ik pa 30 cm jāpieblīvē grunts. Aizbērtajai gruntij jānosēžas, pēc dīķa daļas aizbēršana dīķa virsmai jābūt līdzenai. Esošās zemes virskārtas augstuma atzīmes netiek paredzēts mainīt. Dīķa aizbēršana paredzēta līdz aptuvenām augstuma atzīmēm, kuras ir apkārt dīķim.

Dīķi nedrīkst aizbērt ar kūdru, kā arī dīķa aizbēršanai izmantot nešķīrotus un neregistrētus būvgružus. Projektā aizberamā grunts netiek norādīta precīzi, prasības aizberamajai gruntij jāprecizē un jāsaskaņo ar pasūtītāju pirms dīķa demontāžas.

Pēc dīķa demontāžas veicama teritorijas sakārtošana, labiekārtošanas darbi paredzēti cita projekta ietvaros.

	<p>Dīķa demontāža plānota pakāpeniska, vairāku mēnešu laika posmā, aptuvenais kopējais aizbēršanas laiks plānots viens gads. Gruntij ir pietiekami liela porozitāte, lai uztvertu ūdeni un attiecīgi grunts ūdens līmenis izlīdzināsies gruntī, nepasliktinot īpašuma un blakus esošo īpašumu hidroloģiskos apstākļus. Nepieciešamības gadījumā var paredzēt ūdens pārsūkņēšanu uz koplietošanas ūdensnoteku 342863:k:1. Ieguvi plānots organizēt divās kārtās – vispirms ar segkārtu aizbērta ārpus atradnes teritorijas esošā dīķa daļa (būves demontāža), bet pēc tam paredzēta ieguve visā limita laukuma teritorijā. Līdz ar to beigās (pēc rekultivācijas) būs tikai viena ūdenskrātuve.</p> <p>Plānots, ka ieguve tiks organizēta pēc saskaņotā derīgo izrakteņu ieguves projekta, vienlaicīgi ar dīķa demontāžu, tātad demontāžas darbi un materiāla izstrāde notiks vienlaicīgi, bet nesavienojot karjeru ar esošo dīķi, kamēr nav pabeigti dīķa daļas demontāžas darbi atbilstoši demontāžas projektam, pēc rekultivācijas veidojot tikai vienu ūdenskrātuvi.</p>
<p>2.3. Aktualizētajā Ziņojumā norādīts: “<i>Atradnē “Krūtes Strazdi” dīķa ierīkošanai 17.11.2020. saņemta Dabas resursu lietošanas atļauja Nr. KU20DI0001 atbilstoši izstrādātajai dīķa būvniecības iecerei ar dīķa grunts rakšanas aprēķināto darbu apjomu – 19 424 m³. Pavisam kopā saimnieciskajā darbībā šobrīd realizēti 17 405 m³ smilts – grants (skat. ieguves apjoma aprēķinu 13. pielikumā)</i>”. Aktualizētā Ziņojuma pielikumā “<i>Ziņojumā veiktie labojumi, pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja izvērtējumu Nr. 5 – 01/561/2022 (18.05.2022.)</i>” skaidrots: “<i>Atbilstoši Dabas resursu lietošanas atļaujas laikā spēkā esošajai likumdošanai, nebija nepieciešams atsevišķi novērtēt ieguves darbu radīto ietekmi, ja tā ir saskaņota un ieguves apjoms nepārsniedz 20 tūkstošus m³ (Likuma “Par zemes dzīlēm” 11.¹ panta trešās daļas 1. punkts, redakcija līdz 23.03.2021.)</i>”. Dienesta ieskatā 2020. gada 17. novembra dabas resursu lietošanas atļaujas Nr. KU20DI0001 izdošana ir bijusi prettiesiska. Birojs norāda, ka šobrīd norobežojas no minētā fakta, un šie apstākļi nekalpo</p>	<p>Aktualizētajā Ziņojuma redakcijā iekļauta aktuālā informācija par līdz šim veikto ieguves darbu parametriem.</p>

<p>par iemeslu, lai neturpinātu uzsākto IVN procedūru, tomēr Ierosinātājam ir jānodrošina Ziņojuma atbilstīga sagatavošana.</p>	
<p>2.4. Ņemot vērā to, ka darbība, kurai IVN tika piemērots, ir uzsākta un daļēji jau veikta, Ierosinātājam jānovērtē arī tās ietekmes, kas ar darbību jau ir radītas, jāidentificē konkrēti, kādā apjomā ieguve ir uzskatāma par Paredzēto darbību, un vērtējums jāiekļauj Ziņojumā. Līdz ar to, Birojs lūdz Izstrādātāju Ziņojumā veikt papildinājumus:</p>	<p>Ieguve uzskatāma par paredzēto darbību tādā apjomā, kā tas novērtēts jaunākajā VKB izstrādātajā sākotnējo krājumu pārrēķina un atlikušo krājumu aprēķina pārskatā (skat. 21. pielikumā). Saskaņā ar šo 2023. gada septembrī veikto atlikušo krājumu aprēķinu, teritorijā atlicis derīgais materiāls 205.1 tūkst.m³ apjomā.</p> <p>2023. gadā veikts iegūto derīgo izrakteņu aprēķins, cita starpā arī atradnes ziemeļaustrumu daļā, kur pašlaik atrodas dīķis, (daļa no dīķa atrodas ārpus krājumu aprēķinu laukuma, bet ietilpst licences laukumā) un aprēķināts materiāla apjoms, kas atrodas krautnēs krājumu aprēķina laukumā un/vai licences laukumā.</p>
<p>2.4.1. Ziņojums papildināms ar <i>ex post</i> vērtējumu jeb pēcpārbaudi, kas ietver vērtējumu par radīto ietekmi, kura radusies, ierīkojot dīķi un veicot rakšanas darbus laukumā blakus dīķim atradnes “<i>Krūtes Strazdi</i>” teritorijā (informācija par zemeszemes pārveidošanas apjomu, ietekmēto/ skarto zonu platībām, to dziļumu, noraktās segkārtas un augsnes izvietojuma vietas u.c.) un kas nav uzskatāma par Paredzēto darbību.</p> <p>2.4.2. Identificēt, kādā apjomā ieguve ir uzskatāma par Paredzēto darbību.</p>	<p>Saskaņā ar VKB 2023. gada septembrī veikto atlikušo krājumu aprēķinu, derīgā materiāla starpība no izpētes laika (2019. gada) līdz 2023. gadam dīķa teritorijā bija -12,3 tūkst.m³.</p> <p>Saskaņā ar VKB veikto atlikušo krājumu aprēķinu, izraktā dīķa platība: ~ 4.95 tūkst.m² (t.sk. atradnes robežās: ~ 3.58 tūkst.m²), dīķa dziļums ir no 1.26 līdz 6.36 m. Augsnes noņemšanas platība atradnes teritorijā: ~ 8.9 tūkst.m². Savukārt, ierakuma dziļums ārpus dīķa laukumam ir līdz ~ 3.30 m. Augsnes noņemtais apjoms atradnes teritorijā ir ~ 4.8 tūkst.m³. Kopējais segkārtas (t.sk. augsnes) noņemtais apjoms: ~ 6.1 tūkst.m³. Ierakuma platība (t.sk. dīķis): 10.2 tūkst.m² (t.sk. atradnes robežās: 8.9 tūkst.m²).</p> <p>Šobrīd esošā situācija ir tāda, ka segkārtā, kas bija atdalīta dīķa rakšanas rezultātā, tagad atrodas blakus dīķim uz ziemeļiem (galvenā krautne ar apjomu 2.3 tūkst.m³), un vēl divās krautnēs dienvidos no dīķa (ar apjomu attiecīgi 0.9 un 0.1 tūkst.m³). Plānotais segkārtas izvietojums ir norādīts Ziņojuma 10. attēlā "Atradnes “<i>Krūtes Strazdi</i>” plānotais izstrādes plāns". Krautnes, karjera izstrādes gaitā būs jāpārvieta uz dienvidrietuma malu, lai maksimāli pasargātu esošās viensētas no raksturīgās putekļu un trokšņu emisijas.</p> <p>Tas, cik derīgā materiāla (m³) iegūts dīķa rakšanas laikā tieši no atradnes teritorijas, šobrīd precīzi nav zināms, jo atlikušo krājumu aprēķina ietvaros netika atsevišķi izdalīts dīķa rakšanas apjoms ārpus atradnes robežas. Vienlaikus atbilstoši VKB derīgo izrakteņu atlikušo krājumu</p>

	<p>aprēķinam, derīgā materiāla ieguve atradnes ZA daļā, kur pašlaik atrodas dīķis (daļa no dīķa atrodas ārpus krājumu aprēķinu laukuma, bet ietilpst licences laukumā), derīgais materiāls iegūts 12,3 m³ apjomā. Veicot aptuvenu aprēķinu proporcionāli pēc platības aplēsts, ka ārpus atradnes teritorijas dīķa rakšanas laikā iegūti aptuveni 3,40 tūkst.m³ derīga materiāla. Tātad, atradnes teritorijā, ierīkojot dīķi, iegūti 8,9 tūkst.m³ smilts-grants, bet, ņemot vērā VKB veikto krājumu aprēķinu, secināms, ka 7,2 tūkst.m³ iegūti ārpus projektētās dīķa teritorijas, bet atradnes teritorijas iekšpusē (uz ZR no dīķa projektā norādītās dīķa atrašanās vietas).</p>
<p>3. Attiecībā par aizsargjoslu ievērošanu Birojs konstatē, ka Ziņojumā norādīts, - atradni daļēji (1,13 tūkst. m² platībā) sedz Vārtājas upes applūstošās teritorijas aizsargjosla, kurā materiāla ieguvi nav paredzēts veikt. Tomēr atbilstoši Aktualizētā Ziņojuma attēlam Nr. 4 “<i>Aizsargjoslas atradnes Krūtes Strazdi teritorijā</i>” secināms, ka derīgo izrakteņu ieguve ir veikta Vārtājas upes applūstošās teritorijas aizsargjoslā, un jau esošais dīķis atrodas daļēji atradnes teritorijā, un daļēji ārpus tās. Tādējādi, veicot derīgo izrakteņu ieguvi atradnes “<i>Krūtes Strazdi</i>” teritorijā (realizējot Paredzēto darbību), tā saplūdis vienlaidus platībā ar esošā dīķa teritoriju, kas daļēji izveidota ārpus atradnes robežām Vārtājas upes applūstošās teritorijas aizsargjoslā. Ņemot vērā minēto, Ziņojumā jānovērtē, jaunveidojamā karjera dīķa ģeometriskie parametri un iespējamās ietekmes teritorijas applūšanas gadījumā, un nepieciešamības gadījumā jāparedz ietekmi mazinošie pasākumi.</p>	<p>No hidroģeoloģiskā viedokļa lielākā paredzamā ietekme - īslaicīgi palielināts ūdens daudzums karjerā līdz augstuma atzīmei, kāda konstatēta ūdens virsmai palu laikā.</p> <p>Attiecībā uz ietekmi mazinošiem pasākumiem, lai ieguves vietā palu laikā neveidotos vienlaidus platība ar applūstošo teritoriju un atradnes apūdeņoto daļu, kā arī izslēgtu derīgo izrakteņu nobrukumu nogāzēs, atradnes daļā (ZA daļa), kura atrodas Vārtājas upes applūstošās teritorijas aizsargjoslā, ieteicams veidot 3 - 5 m platu atkāpi līdz derīgo izrakteņu ieguves vietai un izveidot lēzenāku virsūdens nogāzi, t.i., samazināt virsūdens nogāzes slīpumu līdz 1:2.</p>
<p>4. Attiecībā uz hidroģeoloģiju Birojs konstatē, ka Aktualizētajā Ziņojumā (83., 86. un 90. lpp.) un hidroģeologa atzinumā (Aktualizētā Ziņojuma 2. pielikums) norādīts, ka pazemes ūdens līmeņa svārstību prognozes balstītas uz “[..] iepriekš</p>	<p>Informācija par gruntsūdens svārstībām Latvijā balstās uz vispārīgām zināšanām, ņemot vērā ģeoloģiskos un hidroģeoloģiskos faktorus, uz to, ka Latvijā ir pārmitrināts (humīds) klimats, kurā nokrišņu daudzums pārsniedz iztvaikošanu un mitruma iesūkšanos augsnē, kā arī uz</p>

<p><i>veikto monitoringa novērojumu rezultātiem līdzīgos objektos</i>". Aktualizētais Ziņojums nesniedz plašāku skaidrojošu informāciju/ datus vai atsauces par/ uz minēto monitoringu rezultātiem, kas ļautu izdarīt secinājumus par to, ka monitoringa veikts (kuri objekti tikuši novēroti, kādas bijušas izmaiņas laika gaitā, kāds ir vides stāvoklis pret kuru eksperts vērtē), kā arī secinājumus par ietekmju tendenci. Ziņojumu nepieciešams papildināt ar pieejamajiem datiem un sniegt monitoringa rezultātu interpretācijas piemērus (sasaistē ar Paredzēto darbību):</p>	<p>reģionālajām īpatnībām. Ņemot vērā to, ka atradņu apkārtnē iegul dispersas gruntis (smilts-grants-oļu gruntis) ar labām filtrācijas īpašībām un ūdenspiesātinātais slānis ir vairākus metrus biezs ar lielu krituma gradientu, tad var izdarīt secinājumu, ka intensīvi atmosfēras nokrišņi lietus veidā un intensīva sniega kušana būtiski neietekmēs gruntsūdens līmeni slānī un tā svārstības nepārsniegs 1 m robežu. Šādu pieņēmumu var raksturot, piemēram, ar datiem par smilts-grants, smilts atradnes "Elerne" ilggadīgu ekspluatāciju, kurā derīgo izrakteņu ieguve notiek zem ūdens līmeņa bez pazemes ūdeņu novadišanas (pazemināšanas) un izstrādes gaitā veidojas ūdenstilpes daudzu hektāru platībā, bet ūdens līmenis, daudzu desmitu gadu laikā ir ilglaicīgi stabils un var secināt, ka intensīva derīgo izrakteņu ieguve zem pazemes ūdeņu līmeņa to neietekmē (Ietekmes uz vidi novērtējums smilts un smilts-grants ieguves darbu turpināšanai un pabeigšanai atradnes "Elerne" iecirknī "Griguliņi – Kaupišķi-5").</p>
<p>4.1. Atbilstoši VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" zemes dzīļu informācijas sistēmas datiem – vismaz 13 no apkaimes atradnēm derīgo izrakteņu krājumi (to atrašanās attiecībā pret gruntsūdeni) iegul ne tikai virs, bet arī zem gruntsūdens līmeņa (ieguves darbi notiek/ notikuši/ var tikt uzsākti vai atsākti virs un zem gruntsūdens līmeņa). Nepieciešams sniegt skaidrojumu, kādēļ kumulatīvajā vērtējumā ņemta vērā tikai karjeru "Krūte 2", "Kārpnieki" un "Zeltiņi" ietekme, neaptverot situāciju pārējās apkaimes atradnēs (prognozējamais kopējais līmeņa pazeminājums ņemot vērā visu atradņu summārās ietekmes).</p>	<p>Kā jau Ziņojumā minēts, ieguve atradnēs notiek bez gruntsūdens pazemināšanas un gruntsūdens līmeņi netiek ietekmēti ārpus to sezonālajām svārstībām. Ziņojumā ietvertas atradnes "Krūtes Strazdi" tiešā tuvumā esošās atradnes.</p>
<p>4.2. Ziņojumā ietverama informācija par pazemes ūdeņu depresijas piltuves ietekmes rādītājus (faktiskā/ jau pastāvošā depresijas piltuve un prognozējamais līmeņa pazeminājums (uz ūdens ņemšanas vietām un teritorijā, kur aug dižkoki), ņemot vērā visu atradņu summārās ietekmes.</p>	<p>Veicot derīgā materiāla ieguvi nav paredzams, ka veidosies depresijas piltuve, jo netiek plānota gruntsūdens līmeņa pazemināšana laikā, kad derīgo izrakteņu ieguve plānota zem gruntsūdens līmeņa.</p>

<p>5. Atradnes Atvari teritorijā/ tās apkaimē konstatēti vairāki dižkoki un potenciāli dižkoki. Kokkopis – arborists savā atzinumā atsaucas uz pazemes ūdens līmeņa svārstību prognozēm, kas izriet no hidroģeologa atzinuma, un ietvēris vairākas prasības dižkoku saglabāšanai. Iepriekš minētais pamatojums secinājumam, ka ieguve attiecīgajā risinājumā nemaina hidroģeoloģiskos apstākļus, nepieciešams arī apliecinājumam, ka iecerētā ieguve neietekmē un neizmaina apstākļus teritorijā, kur ir šīs dabas vērtības (pašlaik nav pietiekami pamatots un pierādīts, ka apstākļi izslēdz negatīvu ietekmi, ka tā būs nebūtiska attiecībā uz līmeņa saglabāšanos piegulošajā teritorijā).</p>	<p>Kā jau minēts iepriekš, ņemot vērā plānoto ieguves veidu, nav paredzams, ka veidosies depresijas piltuve, ne arī gruntsūdens pazemināšanās, līdz ar to nav paredzams, ka plānotā ieguve attiecīgajā risinājumā mainīs hidroģeoloģiskos apstākļus teritorijā, kurā atrodas dabas vērtības (dižkoki).</p>
<p>6. Informācija, kas pievienota Ziņojuma pielikumos (piemēram, 13. pielikums) ir ietverama arī paša Ziņojuma tekstuālajā daļā. Ziņojuma tekstuālajai daļai jāveido sinerģija ar Ziņojuma pielikumos ietvertu informāciju.</p>	<p>Ziņojumā atbilstoši precizēta informācija.</p>
<p>7. Ziņojuma tekstuālā daļa koriģējama atbilstoši faktiskajai situācijai dabā. Piemēram, Aktualizētā Ziņojuma 1.4.3. un 2.3.4. nodaļās ietverti faktiskajai situācijai neatbilstoši apgalvojumi: “[..] <i>gandrīz visu atradnes “Krūtes Strazdi” licences laukumu sedz pļava</i>” (Aktualizētā Ziņojuma 30. lpp.) un “<i>Plānoto darbību teritorijā atrodas pļavas</i>” (Aktualizētā Ziņojuma 92. lpp.).</p>	<p>Veikti minētie precizējumi.</p>
<p>8. Ziņojuma pielikumos nepieciešams iekļaut derīgo izrakteņu atradnes “<i>Krūtes Strazdi</i>” un “<i>Atvari</i>” passes (ar tā pielikumiem – izrakstiem no LVĢMC, izvietošanas plāniem), derīgo izrakteņu ieguves limitus (ar tā pielikumiem), SIA “<i>Terra projekti</i>” pārskatu par ģeoloģisko izpēti un krājumu aprēķināšanu atradnē “<i>Krūtes Strazdi</i>”, SIA “<i>Geolite</i>” ģeoloģiskās izpētes darbu pārskatu atradnē “<i>Atvari</i>”; dabas resursu lietošanas atļauju Nr. KU20DI0001 (elektroniskā formā).</p>	<p>Minētie dokumenti pievienoti IVN ziņojuma pielikumā.</p>

Attiecībā uz atradni "Atvaru karjers":

Ņemot vērā, ka Paredzētā darbība plānota līdz pat 7 īpašu aizsargājamu dabas pieminekļu – dižkoku aizsargjoslu robežām (un tuvumā atrodas arī trīs potenciāli dižkoki), Pārvaldes ieskatā Ziņojumā jāpievērš šim jautājumam pastiprināta uzmanība. Paredzētās darbības īstenošanu plānots veikt 10 m attālumā no dižkoku vainagiem. Lūdzam Ziņojumā skaidrot, vai šādā gadījumā tomēr nav nepieciešams ievērot lielāku buferzonu no Paredzētās darbības vietas līdz dižkokiem. Pārvaldes ieskatā Ziņojumā precīzi jānosaka vienlaidus zona gar dižkokiem visā garumā gar ceļu, kartogrāfiski norādot platību, kurā nenotiek derīgo izrakteņu ieguve, netiek izvietota tehnika un netiek veidota atbērtne vai krautuve. Ideālā gadījumā tā būtu 20 m no dižkoku un potenciālo dižkoku vainagu projekcijas, bet minimāli vismaz 10 metru zona, jo dižkokus var ietekmēt gan gruntsūdens līmeņa izmaiņas, gan erozija no karjera, gan putekļi.

Lai mazinātu derīgo izrakteņu potenciālo negatīvo ietekmi uz tuvumā esošajiem dižkokiem, tiks īstenota virkne pasākumu.

Derīgā materiāla ieguvei netiks izmantots ceļš, gar kuru izvietota koku aleja, un cita starpā atrodas arī dižkoki un potenciālie dižkoki.

Izstrādes slīpums atradnes "Atvari" 1. sektora malai, kas robežojas ar dižkoku aizsargjoslu, ir 1:1,5. Tas ir uzskatāms par klasisku virsūdens izstrādes slīpumu. Savukārt, rekultivācijai tiks izstrādāts atsevišķs projekts, kurā vēlams norādīt rekultivācijas slīpumu vismaz 1:3, kā arī paredzēt virsūdens daļas malu apaudzēšanu, lai augu sakņu sistēma papildus saturētu augsni un tiktu samazināts ūdens erozijas risks, nodrošinot to, ka malas neiebruks.

Tāpat Ziņojumā papildus rekomendēts projekta realizācijas laikā piesaistīt koku kopšanas speciālistus-arboristus, kas veiktu koku aizsardzības pasākumu ievērošanas uzraudzību, kontrolētu izpildīto darbu kvalitāti, brīdinātu pasūtītāju par jebkāda veida izmaiņām vai pārkāpumiem, kas skar koku aizsardzību, kā arī sniegtu nepieciešamās konsultācijas.

Atradrnē "Atvari" paredzēta drupināšanas – šķirošanas iekārtas darbība. Putekļu emisiju ietekme būs salīdzinoši mazāka, ņemot vērā, ka liela daļa derīgo izrakteņu atradrnēs tiks iegūti zem gruntsūdens līmeņa. Lai nepieļautu paaugstinātu putekļošanu transportēšanas laikā, tiek paredzēta pievedceļu un teritorijas regulāra mitrināšana, autotransporta kravu segšana vai mitrināšana ilgstoši sausos periodos.

Attiecībā uz aizsargjoslas ap dižkokiem lielumu, papildus konsultējoties ar koku kopšanas speciālistu-arboristu, noskaidrots, ka par to, vai 10 m aizsargjosla no koka vainaga ir pietiekama konkrētajā gadījumā, var spriest tikai pēc sakņu atrašanās vietas izpēti, tas nozīmē īpašu rakšanu ārpus dižkoka aizsargjoslas un pētīšanu, līdz ar to, ņemot vērā DAP ierosinājumu, kā arī ievērojot piesardzības principu, aizsargjosla palielināta līdz 20 m no dižkoku vainaga, kā arī kartogrāfiski atzīmēta vienlaidus zona gar dižkokiem visā garumā gar ceļu, izveidojot zigzaga līniju, kas pieskarās gar vainagu projekciju aplīem, tādējādi kartogrāfiski norādot platību, kurā nenotiek derīgo izrakteņu ieguve, netiek izvietota tehnika un netiek veidota atbērtne vai krautuve.

Līdz ar to, dižkoku aizsargjoslā ir 5,85 tūkst.m² atradnes teritorijas.

Ziņojuma 5. sadaļā “Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei” 179.lpp. sniegta informācija: *“Paredzētajai darbībai nav ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, īpaši aizsargājamām sugām, īpaši aizsargājamiem biotopiem un mikroliegumiem, jo tie atrodas pietiekamā attālumā”*. 180.-181.lpp. norādīts: *“Paredzētajai darbībai nav ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, īpaši aizsargājamām sugām, īpaši aizsargājamiem biotopiem un mikroliegumiem, jo tie atrodas pietiekamā distancē, lai neradītu uz tām nozīmīgu nelabvēlīgu antropogēno slodzi. Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinumā norādīts, ka teritorijā apsekošanas laikā nav konstatētas retas un aizsargājamas augu sugas. Ap dižkokiem, kas atrodas potenciālā karjera “Atvari” teritorijā, tiks ievērota aizsargjosla.”*

Ņemot vērā augstāk minēto (iespējamo gruntsūdens līmeņa pārmaiņu ietekmi uz šiem dižkokiem, putekļu radīto piesārņojumu), Pārvaldes ieskatā Paredzētās darbības īstenošana līdz pat 7 dižkoku aizsargjoslām (10 m buferzona) tomēr nav vērtējama kā Paredzētās darbības atrašanās *“pietiekamā attālumā”*. Šajā Ziņojuma nodaļā kā obligāts būtu ietverams kokkopja-arborista atzinumā sniegtais nosacījums: *“Projekta realizācijas laikā rekomendējams piesaistīt koku kopšanas speciālistus-arboristus, kas veiktu koku aizsardzības pasākumu ievērošanas uzraudzību, kontrolētu izpildīto darbu kvalitāti, brīdinātu pasūtītāju par jebkāda veida izmaiņām vai pārkāpumiem, kas skar koku aizsardzību, kā arī sniegtu nepieciešamās konsultācijas.”*

Atbilstoši papildinātas attiecīgās Ziņojuma sadaļas.

Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes 23.02.2023. vēstule Nr. Nr.2.3/AP/2437/2023

Dienests ir iepazinies ar aktualizēto Ziņojumu un informē, ka Dienestam nav iebildumu pret izstrādāto Ziņojumu.